

KOMISSION PÄÄTÖS,

annettu 27 päivänä heinäkuuta 2011,

turvallisuusvaatimuksista, jotka sisäkaihtimia, narullisia ikkunaverhoja ja -kaihtimia sekä turvalaitteita koskevien eurooppalaisten standardien on täytettävä lasten turvallisuutta koskevien tiettyjen riskien osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY mukaisesti

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2011/477/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yleisestä tuoteturvallisuudesta 3 päivänä joulukuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivin 2001/95/EY 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan tuotteen oletetaan olevan turvallinen, jos se on sellaisten vapaaehtoisten kansallisten standardien mukainen, joilla vahvistetaan kansallisiksi standardeiksi niitä eurooppalaisia standardeja, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (2) Eurooppalaisten standardointielinten tehtävänä on laatia nämä eurooppalaiset standardit komission määrittelemien erityisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti.
- (3) Monissa kodeissa on sisäkaihtimia sekä muita ikkunaverhoja ja -kaihtimia, joissa on tuotteen nostamiseen tai laskemiseen käytettäviä naruja (vetonaru) tai sen eri osien yhdistämiseen käytettäviä naruja (sisänaru). Nämä narut aiheuttavat lapsille kuristumisriskin, sillä niihin voi syntyä silmukoita, joihin lapset voivat jäädä kiinni ikkunan lähellä leikkiessään. Lisäksi lapset saattavat kiivetä ikkunalaudoille tai huonekalujen päälle päästäkseen naruihin käsiksi. Onnettomuuksia voi tapahtua myös silloin, kun sänky tai kehto sijoitetaan ikkunan viereen niin, että narut ovat lasten ulottuvilla.
- (4) Vuonna 1998 Euroopan unionin 15 jäsenvaltion sairaaloista koostuvassa otoksessa todettiin, että 129 lasta joutui sairaalahoitoon ikkunakaihtimiin syntyneiden silmukoiden tai verhonarujen⁽²⁾ aiheuttamien vammojen vuoksi. Yhdistyneessä kuningaskunnassa arvioidaan, että yksi tai kaksi lasta kuolee vuosittain jäätyään kiinni kaihdinten naruihin. Komissio on saanut äskettäin tietoonsa, että vuosina 2008–2010 Alankomaissa, Irlannissa, Suomessa, Turkissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sattui

10 tapaturmaa, joissa 15–36 kuukauden ikäinen lapsi menehtyi. Yhdysvalloissa on raportoitu vuodesta 1999 lähtien 119 kuolemantapausta ja 111 läheltä piti -tilannetta, jotka liittyivät narullisiin ikkunaverhoihin ja -kaihtimiin. Kanadassa samoihin tuotteisiin on vuodesta 1986 lähtien liitetty 28 kuolemantapausta ja 23 läheltä piti -tilannetta. Australiassa kaihdinten naruihin on kuristunut tapaturmaisesti ainakin 10 lasta vuodesta 2000 alkaen⁽³⁾. Nämä luvut paljastavat kuitenkin vain osan ongelmasta, sillä kaikkia onnettomuuksia ei ilmoiteta⁽⁴⁾.

- (5) Tutkimusten mukaan useimmat kaihdinten naruihin liittyvät tapaturmaiset kuolemat tapahtuvat makuuhuoneessa ja koskevat 16–36 kuukauden ikäisiä lapsia. Yli puolet tapaturmista sattuu noin 23 kuukauden ikäisille lapsille. Vaikka tämänikäiset lapset osaavatkin liikkua täysin, heidän on vaikea vapautua kaihdinten naruista, jos ne kiertyvät heidän ympärilleen, koska heidän päänsä on aikuisiin verrattuna vielä suhteellisesti painavampi kuin heidän vartalonsa, eikä heidän lihasten hallintansa ole vielä täysin kehittynyt. Lisäksi heidän henkitorvensa ei ole vielä täysin kehittynyt, vaan on pienempi ja joustavampi kuin aikuisilla tai isommilla lapsilla, jolloin he tukehtuvat nopeammin, jos heidän kaulansa puristuu⁽⁵⁾.
- (6) Eurooppalainen standardi EN 13120:2009 sisältää sisäkaihtimia koskevat toimintavaatimukset, turvallisuusvaatimukset mukaan lukien. Kaikki tapaturmissa osallisena olleet kaihdinmallit eivät kuitenkaan kuulu tämän standardin soveltamisalaan.
- (7) Eurooppalaisessa standardissa EN 13120:2009 viitataan sekä manuaalisiin että moottoroituihin sisäkaihtimiin, joista viimeksi mainitut kuuluvat koneista 17 päivänä toukokuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/42/EY⁽⁶⁾ soveltamisalaan. Kyseinen direktiivi ei kuitenkaan kata lapsiturvallisuutta kuristumisriskin osalta, eikä sitä sovelleta narullisiin manuaalisiin kaihtimiin.
- (8) Moottorointi voi poistaa vetonaruihin liittyvät riskit, mutta ei sisänaruihin liittyviä riskejä.
- (9) Muut ikkunaverhot ja -kaihtimet joissa on vaarallisia naruja, aiheuttavat lapsille samanlaisen riskin.

⁽¹⁾ EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4.⁽²⁾ http://ec.europa.eu/consumers/reports/rights_child_safety_prod.pdf⁽³⁾ <http://www.ocba.sa.gov.au/productsafety/warning/blindcords.html>⁽⁴⁾ <http://www.cpsc.gov/CPSC/PUB/PREREL/PRHTML97/97136.html>⁽⁵⁾ <http://www.rospa.com/about/currentcampaigns/blindcords/>⁽⁶⁾ EUVL L 157, 9.6.2006, s. 24.

- (10) Naruihin liittyvien tapaturmien raportoinnissa ilmoitetaan kuoleman syyksi tukehtuminen. Voimassa olevissa ikkunaverhoja ja -kaihtimia koskevissa eurooppalaisissa standardeissa ei ole vaatimuksia, jotka koskevat tätä riskiä.
- (11) Turvalaitteen väärän asennuksen tai sen puuttumisen aiheuttamien riskien kattamiseksi valmistajien olisi parannettava turvalaitteiden tai ikkunaverhojen ja -kaihdinten suunnittelua siten, että tuotetta ei voi käyttää, ellei turvalaitteita ole asianmukaisesti asennettu.
- (12) Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa turvallisuusvaatimukset, joilla varmistetaan, että sisäkaihtimet sekä muut narulliset ikkunaverhot ja -kaihtimet ovat lapsille turvallisia ja että niistä on poistettu lasten ulottuvilla olevista nauruista ja pienosista johtuva kuristumis- ja tukehtumisvaara.
- (13) Narullisten ikkunaverhojen ja -kaihdinten sekä sisäkaihdinten turvalliseen toimintaan liittyvien vaatimusten lisäksi myös turvalaitteille on kehitettävä omat vaatimukset ja tuoteturvallisuustiedot.
- (14) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 2001/95/EY 15 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset, eikä Euroopan parlamentti eikä neuvosto ole vastustanut niitä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tässä päätöksessä sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) 'sisäkaihtimilla' tarkoitetaan ikkunaverhoja ja -kaihtimia, jotka on asennettu minne tahansa rakennuksen sisäpinnalle.
- b) 'narullisilla ikkunaverhoilla ja -kaihtimilla' tarkoitetaan ikkunan peittämiseen tarkoitettuja muita tuotteita kuin narullisia sisäkaihtimia. Ikkunaverhot ja -kaihtimet voidaan sijoittaa ikkunan ulkopuolelle, kahden ikkunapaneelin väliin tai ikkunan eteen.

- c) 'vaarallisella silmukalla' tarkoitetaan näkyvillä olevasta narusta, ketjusta tai vastaavasta muodostunutta silmukkaa, joka on kankaassa tai kankaan ulkopuolella ja jonka läpi pienen lapsen pää mahtuu tai joka voi kiertyä lapsen kaulan ympärille, ja joka voi näin aiheuttaa kuristumisvaaran.
- d) 'turvalaitteilla' tarkoitetaan laitetta tai suunnittelua, joka suojaa pientä lasta kuristumisvaaralta esimerkiksi siten, että se estää vaarallisen silmukan muodostumisen naruun tai ketjuun, hajottaa vaarallisen silmukan, vapauttaa narun tai ketjun vaarallisen silmukan muodostuessa tai kun naru tai ketju on kuormituksen kohteena, siirtää narun tai ketjun lasten ulottumattomiin ja estää narujen kiertymisen.
- e) 'ulottuvilla olevilla naruilla, ketjuilla, palloketjuilla tai vastaavilla' tarkoitetaan naruja, ketjuja, palloketjuja tai vastaavia, jotka ovat ulottuvilla ikkunaverhon tai -kaihtimen etu-, takatai sivuosassa ja joihin pieni lapsi voi ulottua tai joita hän voi vetää, mikä voi aiheuttaa kuristumisvaaran. Korkeuden ei katsota rajoittavan ulottuvilla oloa.

2 artikla

Sisäkaihtimia, narullisia ikkunaverhoja ja -kaihtimia sekä turvalaitteita koskevat turvallisuusvaatimukset, jotka eurooppalaisten standardien on direktiivin 2001/95/EY 4 artiklan mukaisesti täytettävä, vahvistetaan tämän päätöksen liitteessä.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 27 päivänä heinäkuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

LIITE

Sisäkaihtimia, narullisia ikkunaverhoja ja -kaihtimia sekä turvalaitteita koskevat turvallisuusvaatimukset

1. SOVELTAMISALA

Tässä asiakirjassa esitetyt turvallisuusvaatimuksia sovelletaan kaikkiin sisäkaihtimiin sekä narullisiin ikkunaverhoihin ja -kaihtimiin riippumatta niiden mallista ja käytetyistä materiaaleista, esimerkiksi seuraaviin:

- sälekaihtimet
- kierrekaihtimet
- pystysälekaihtimet
- plisee- ja kangasvekkikaihtimet
- laskokaihtimet (Roman shades)
- puhviverhot (Austrian/Festoon blinds)
- paneelikaihtimet
- ikkunaluukut
- rullakaihtimet.

Näitä vaatimuksia sovelletaan myös verhoihin, hyönteisverkkoihin ja eristyslaseissa käytettäviin kaihtimiin, jos niitä käytetään sellaisten narujen, ketjujen, palloketjujen tai vastaavien kanssa, jotka ovat ulottuvilla ja voivat muodostaa vaarallisen silmukan.

Näissä turvallisuusvaatimuksissa lapsilla ('pienillä lapsilla') tarkoitetaan vähimmäisvaatimuksena 0–42 kuukauden ikäisiä lapsia.

2. VAATIMUKSET

Määriteltäessä toimintavaatimuksia sisäkaihtimille sekä narullisille ikkunaverhoille ja -kaihtimille on erittäin tärkeää ottaa huomioon niiden kohtuudella ennustettavissa olevat käyttöolosuhteet sekä ulottuvilla olevista naruista, ketjuista, palloketjuista tai vastaavista lapsille mahdollisesti aiheutuvat vaarat.

Kuristumis- ja tukehtumisriskin vähentämiseksi sisäkaihtimet (ja narulliset ikkunaverhot ja -kaihtimet) on suunniteltava turvallisiksi. Tuotteet on uusimman tekniikan pohjalta kaikin mahdollisin keinoin suunniteltava turvallisiksi, kun niitä käytetään kaikissa ennalta kohtuudella arvattavissa olevissa tiloissa, joihin pienillä lapsilla on pääsy tai joissa heitä todennäköisesti on, kuten esimerkiksi kodeissa, hotelleissa, sairaaloissa, kirkoissa, kaupoissa, kouluissa, lastentarhoissa ja yleensäkin julkisilla paikoilla. Näitä vaatimuksia sovelletaan myös kaihtimiin sekä ikkunaverhoihin ja -kaihtimiin, jotka asennetaan toimistoihin tai muihin alkuperäisestä tarkoituksesta muunnettuihin paikkoihin, joissa pieniä lapsia todennäköisesti on.

Sisäkaihtimien sekä narullisten ikkunaverhojen ja -kaihtimien, joissa on ulottuvilla olevia naruja, ketjuja, palloketjuja tai vastaavia, on oltava seuraavien vähimmäisvaatimusten mukaisia:

1. Narut, ketjut, palloketjut ja vastaavat eivät saa muodostaa vaarallista silmukkaa.
2. Jos tuotteen suunnittelussa ei ole poistettu vaarallisen silmukan muodostumisriskiä, tuote on varustettava asianmukaisilla turvalaitteilla, jotta minimoidaan kuristumisriski.
3. Turvalaitteiden on oltava erottamaton osa tuotetta.
4. Turvalaitteet (kuten kiinnikkeet), jotka eivät ole erottamaton osa tuotetta, olisi esiasennettava ikkunaverhon tai -kaihtimen vetonaruun tai ketjuun tai palloketjuun. Lisäksi turvalaitteessa on oltava näkyvällä paikalla varoitus. Varoituksesta on välityttävä ainakin seuraava viesti: "Lapsi voi kuristua, jos tätä laitetta ei ole asennettu. Lue ohjeet huolellisesti ja tee asennus niiden mukaan. Käytä aina tätä laitetta narujen tai ketjujen pitämiseksi pois lasten ulottuvilta."
5. Turvalaitteiden on oltava sellaisia, etteivät pienet lapset pysty käyttämään niitä. Lisäksi turvalaitteet eivät saa aiheuttaa fyysistä vaaraa lapsille eli niissä ei saa olla teräviä kulmia, välejä, joihin sormet voivat juuttua, eikä ulokkeita. Turvalaitteiden on lisäksi kestävä kestävyys- ja väsymistestit (käyttö ja kuluminen) sekä sääolojen aiheuttama vanheneminen. Turvalaitteesta ei saa irrota pieniä osia, jotka voivat aiheuttaa tukehtumisvaaran.

6. Naruista, ketjuista, palloketjuista ja vastaavista ei saa irrota pieniä osia, jotka voivat aiheuttaa tukehtumisvaaran.

3. TUOTETURVALLISUUSTIEDOT

Tuotetta koskevat varoitukset on annettava selvästi ja näkyvästi myyntipaikalla, pakkauksessa, tuotteessa ja käyttöohjeissa. Varoituksissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- ”Pieniä lapsia on kuristunut vetonarujen, ketjujen ja nauhojen silmukoihin sekä tuotteen toimintaa ohjaaviin naruihin.”
- ”Narut on pidettävä pienten lasten ulottumattomissa, jotta he eivät kuristu tai jää kiinni niihin. Narut voivat kiertyä lapsen kaulan ympärille.”
- ”Älä sijoita sänkyjä, kehoja tai huonekaluja narullisten ikkunaverhojen ja -kaihdinten lähetyville.”
- ”Älä liitä naruja yhteen. Varmista etteivät narut kierry toisiinsa ja muodosta silmukkaa.”

Varoituksiin on liitettävä asiaa koskeva kuva.

Tuotteessa on lisäksi oltava näkyvillä valmistajan tai tuojan ja mahdollisen ammattiasentajan nimi tai tavaramerkki.

Pakkaukseen on sisällytettävä ikkunaverhon tai -kaihtimen (turvalaite mukaan lukien) kokoamista, asennusta ja turvallista käyttöä koskevat ohjeet.

4. JÄLKIASENNETTAVIKSI TARKOITETTUJA TURVALAITTEITA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Asianmukaisin turvalaittein varustettujen sisäkaihtimien tai narullisten ikkunaverhojen tai -kaihtimien on täytettävä 2 jaksossa esitetyt vaatimukset.

Turvalaitteissa on oltava seuraavat varoitukset, tiedot ja ohjeet:

- Valmistajan tai tuojan sekä mahdollisen ammattiasentajan nimi tai tavaramerkki.
 - Käyttöohjeet: ”Luekaa nämä ohjeet huolellisesti ennen laitteen asentamista ja käyttöä. Jos tuote on asennettu väärin, lapselle voi aiheutua kuristumisvaara. Säilytä ohjeet myöhempää käyttöä varten.” ”Lisäturvalaitteiden käyttö vähentää kuristumisriskiä, mutta ei anna sataprosenttista suojaa.”
 - Käyttöohjeet: ”Jos laitetta ei käytetä säännöllisesti, se pitää testata” ja ”Viallinen laite on vaihdettava.”
 - Varoitus siitä, että pienten osien irtoaminen voi aiheuttaa lapsille tukehtumisvaaran.
 - Tiedot siitä, mitä sisäkaihtimen tai narullisen ikkunaverhon tai -kaihtimen tyyppiä varten turvalaite on suunniteltu ja testattu.
 - Turvalaitteen käyttöä koskevat tiedot (tarkoitus ja mahdolliset rajoitukset).
 - Tarkat ohjeet laitteen oikeasta asennuksesta ja sijoittamisesta. Jos asennus edellyttää erityistyökaluja, laitteen valmistajan on toimitettava ne.
 - Ohjeissa on oltava niiden ymmärtämistä helpottavat kuvat.
 - Muut mahdolliset turvallista käyttöä koskevat tiedot.
-